

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
<i>ВСС-1212</i>	02-06-2021

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД ГР.ОРЯХОВО

Изм.№ ОА- *133*/02.06.2021г.
Гр.ОРЯХОВО

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР.СОФИЯ

На Ваш изх.№ ВСС-8601/21.05.2021г.

СТ А Н О В И Щ Е

относно Доклад по модел 4
предвиждащ трансформирането на РС – Оряхово в ТО към РС- Козлодуй

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Във връзка с Доклад - Модел 4, разработен по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“, Районен съд Оряхово изразяваме категоричното си несъгласие в частта на доклада, предвиждащ трансформирането на РС Оряхово в ТО към Районен съд Козлодуй.

На първо място в доклада не са изложени сериозни и убедителни аргументи, налагащи именно РС Оряхово да бъде превърнато в ТО, а напротив, в разрез са на водещите и основни начала, залегнали в доклада: повишаване на качеството на правосъдието при запазване и подобряване на достъпа до правосъдие на гражданите във всички негови аспекти. В доклада не са отчетени и анализирани социално-демографската структура, икономическата активност и технологичната инфраструктура на населението на двете общини, които се обслужват от РС Оряхово /Община Оряхово и община Мизия/. И двете общини се намират в доста неблагоприятни пътни връзки с община Козлодуй. Така планираната съдебна реформа не намира оправдание в специфичните общественно-икономически условия у нас и няма да направи правосъдието нито по-бързо, нито по-евтино, нито по-достъпно, като не съответства и на дългогодишните традиции на устройство на съдилищата в България. Предвижданата промяна ще отдалечи правосъдието от българските граждани, което на практика е абдикация на държавата от основната ѝ функция – да осигури реален достъп до правосъдие. А правова е само държава, която гарантира на своите граждани защита на

правата и интересите им чрез лично и непосредствено участие в съдебните производства, както и на ефективни правни средства за защита.

Модел 4 предвижда закриване на множество районни съдилища в страната и превръщането им в териториални поделения, без да е направен детайлен и задълбочен икономически, социален и демографски анализ за необходимостта от такава промяна и да са преценени резултатите, до които би довела тя. Промяна в подсъдността по множество граждански и наказателни дела, превръща окръжните вместо районните съдилища в основен първоинстанционен съд. Модел 4 е избран без широко обсъждане с магистратите, с другите юридически гилдии, с другите власти и с местните общности.

Публикуването на доклада на страниците на съдилищата и сайта на ВСС по никакъв начин не означава, че въпросите се обсъждат широко публично с представители на обществеността, юридическите лица и държавата. Считаме, че преди да се предприемат каквито и да стъпки за реорганизация на районните съдилища, следва въпросите, които засягат достъпа до правосъдие в България да се обсъждат пряко с всички засегнати страни. Считаме, че при решението каква реформа да бъде извършена следва да се ръководим единствено от основните цели заложили в Конституцията на Република България при осъществяване на правораздавателната дейност от съдилищата, а именно да се осигури равенство и условия за състезателност на страните в съдебния процес, публичност на заседанията, тъй като правосъдието се осъществява в името на народа, като съдът защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата.

При реализацията на модела се предвижда на ниво районен съд да останат за разглеждане делата по чл. 128-129 НК и тези по чл. 194-196 НК, които са класически престъпления.

Предвижда се в окръжен съд да преминат делата с особена фактическа и правна сложност - по чл. 198 НК, чл. 200 НК, по чл. 201, чл. 202, ал. 1, т. 1 и т. 2 НК, чл. 202, ал. 2 НК, чл. 204 НК, чл. 205 НК, по чл. 206 НК, по чл. 209 НК, чл. 210, чл. 211 НК, по чл. 212, ал. 1-4 НК, чл. 212б НК, по чл. 213 НК, чл. 213а, ал. 1 и ал. 2 НК, по чл. 214, ал. 1 и ал. 3 НК, които досега се разглеждат като първа инстанция от районен съд, всички престъпления по Глава 8 НК, които досега се разглеждат като първа инстанция от районен съд, всички престъпления по Глава 9 НК, които досега се разглеждат като първа инстанция от районен съд, всички престъпления по Глава 10 с изключения на тези с правна квалификация по чл. 343б, чл. 343в, и чл. 346 НК.

Това ще доведе до по-бавно разглеждане на делата и съвременно ще затрудни достъпа на гражданите от района на РС Оряхово до района на ОС Враца, който е значително отдалечен и ще затрудни тяхната правова защита.

Предвид отдалечеността на населените места от района на РС Оряхово, изразяваме становище, че закриване на РС гр.Оряхово и преобразуването му в ТО на РС Козлодуй, ще ограничи достъпа до правосъдие на населението от двете общини. Община Оряхово и община Мизия, са разположени на площ от 535.86 кв.км. Отстоянието на най - отдалечените населените места включени в районите на двете общини до седалището на съда в гр.Оряхово, е доста голямо, като от с.Долни Вадин до гр.Оряхово е 39 километра, а от с.Липница, община Мизия до гр. Оряхово, е 36 километра. Пътищата на територията на двете общини са в лошо състояние и няма постоянни връзки с обществен транспорт. Следва да се отбележи, че с.Долни Вадин се намира на изток от гр.Оряхово по поречието на р.Дунав и разстоянието от това

населено място до другите Районни съдилища в Област Враца е много голямо и значително надхвърля време на придвижване от 60 минути /1 час/ с обществен или личен транспорт. Към настоящият момент автобусни линии от гр.Оряхово до гр.Козлодуй и обратно няма. Невъзможно е никакъв обществен транспорт, с който да се осъществи достъп на гражданите до РС - Козлодуй, това може да стане единствено с личен транспорт. Трябва да се обърне внимание и на факта, че населението в района на РС – Оряхово, живеят хора с нисък жизнен стандарт, което пречатства движението им с личен транспорт до отдалечени населени места. От друга страна в района на РС – Козлодуй живеят хора с висок жизнен стандарт, които притежават достатъчно средства, за да бъдат мобилни и да имат достъп до правосъдие, в което и да е било населено място на територията на страната, дори и чрез интернет достъп. Географските разстояния и наличието на транспортна свързаност е важен критерий, с оглед на достъпа до правосъдие и в частност, с възможността на гражданите да посетят сградата на съда при минимум време и пътни разходи. Съществуване на дигитална достъпност и интернет достъп на гражданите, е критерий който следва да се отчита при данни за възможност – финансова, техническа и компютърна грамотност на населението, което живее в района, което в случая не е така предвид бедността на населението в района на РС-Оряхово.

Районен съд гр.Оряхово като местоположение в рамките на отдалечеността до населените места и извън обсега на съдебния район е разположен между гр.Козлодуй и гр.Кнежа, като отдалечеността от най-отдалечените населени места от Община Козлодуй и Община Хайредин е около 40 км. Именно това обстоятелство е било причина за създаване съдебната институция в гр.Оряхово още през 1878г.

Следва да се посочи, че РС гр.Козлодуй е създаден през 1994 година, като от района на РС гр.Оряхово са изведени Общините Козлодуй и Хайредин. Същият е създаден за улеснение единствено на работещите в АЕЦ Козлодуй, от които голяма част от тях не са жители на гр.Козлодуй. Това навежда на извода, че района на този съд обслужва население в голямата си част, което не е местно и неговата величина е зависима от съществуването на АЕЦ гр.Козлодуй. От изложеното може да се направи извод и че и увеличението на съдебни производства в този район е кампанияно, най - голяма част представляваща 2/3 от постъпилите дела са инициирани по реда на Заповедното производство по заявления на АЕЦ Козлодуй и такива по чл.130 от СК по молби на настойниците на лица поставени под пълно запрещение и настанени в Защитено жилище за лица с умствена изостаналост с.Манастирище и в Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост с.Бутан, като липсва трайна тенденция на устойчивост на постъплението на делата, каквато е налице при РС гр.Оряхово.

Смятаме, че ВСС залагайки на икономическия растеж при прекрояване на съдебната карта към момента, залага на голям риск осъществяването на същинската дейност на съда и ролята и влиянието му в обществено-икономическите отношения в нашия регион и в държавата. Това е така, тъй като този критерий е изключително динамичен, променящ се постоянно и не може да служи за основа при прекрояване на съдебната карта. За бизнеса и гражданите, които разполагат с по-голям финансов ресурс обстоятелството, къде ще провежда заседание на съда не е от значение, но обикновения гражданин, който търси подкрепата на съда при решаването дори на най-обикновен съседски спор и желае да бъде изслушан от съда, за да защити своята теза, ще бъде възпрепятстван поради ограничения му достъп до правосъдие. В такава

ситуация хората биха били поставени без алтернатива, което от своя страна ще доведе до повишаване агресията и чувство за безнаказаност и беззаконие. Такъв подход би довел до повишаване нивото на обществено напрежение, повишаване недоверието в съдебната власт като цяло и би създавало риск за спокойствието в държавата, в частност в региона.

По отношение на икономическото развитие, смятам, че е нужно да се отбележи, че за региона на общините включени в района на РС Оряхово през последните години са осъществили множество инфраструктурни проекти, финансирани по програми от ЕС, с цел стимулиране на трансграничното сътрудничество.

Друг основен аргумент, който обуславя интензитета на работа на съда, е особения статут на населените места. В по-голямата си част населените места са разположени в граничната зона на РБ, на брега на река Дунав, което създава предпоставки за нарушаване на държавната граница и извършване на престъпления от наши и чужди граждани, свързани с трафик на хора, дрога, превоз на контрабандни стоки и други тежки престъпления. Река Дунав е външна граница, както за България, така и за Европейския съюз. Градът има стратегическо разположение и значение в международен мащаб. Такъв статут имат и малките населени места, включени в административните центрове на двете общини в района на РС Оряхово.

В Оряхово има вътрешна и външна митница, ГКПП, Фериботен комплекс АД Оряхово, поделение на „Пристанищна инфраструктура“. Нарушаването на държавната ни граница с Република Румъния, макар и пълноправен член-страна от Европейския съюз до голяма степен повишава риска от превръщането на този регион в престъпен /в тази връзка имаше изградени и успешно реализиращи дейност съвместни българо-румънски екипи на прокуратура за разкриване на извършени престъпления във връзка с нарушаване на държавната граница и трафика на хора, каналджийството и контрабандата, но работата им бе препятствана от реформата, която беше извършена в прокуратурата на РБ.

Закриване дейността на съда в града би довело до чувство за безнаказаност на лицата, склонни към извършване на престъпления и противообществени прояви. Риск за населението в настоящият момент е и бежанската вълна, обхванала целия Европейски съюз, както и факта, че голяма част от населението в малките населени места на двете общини са безпомощни възрастни хора, които наистина имат нужда от защита и сигурност, които намират именно в съда.

Не малка част от населението на двете общини е от ромски произход, а друга част – са социално слаби. И в двете общини основният поминък е производството на селскостопанска продукция.

На следващо място Районен съд Оряхово, е съд със солидна история, създаден през 1878 година с издаване на „Временни правила за устройството на съдебната дейност в България“.

От създаването му до настоящия момент е съществувал като първоинстанционен съд с наименованията: мирови съд, околийски съд, народен съд и сега – районен съд в гр.Оряхово. За времето от 1878 година до 1947 година в гр.Оряхово е съществувал и областен съд, като въззивна инстанция на околийския съд. През дългия период на съществуването на съдебния орган до настоящия момент, натовареността му по постъпили дела е била висока. Факти, които се съхраняват в архива на съда, отчетени в годишни отчети, регистри и книги.

В исторически аспект следва да се отбележи, че в съда в гр. Оряхово са работили видни обществено значими личности като съдии: Петър Спасич, Георги Велчев, Иван Каменов, Димитър Дамянов, Иван Брусовски, Свобода Тошева, Добрин Руменов и други, голяма част от които в кариерата си са заемали и длъжности във върховни съдебни инстанции. В историческото развитие на града до 1944 година на глава от населението в гр.Оряхово е имало най-много юристи, които са били и основоположници и създатели на съвременната правна мисъл. В този аспект следва да се отбележи, че и днес се четат трудовете по Теория на правото на оряховския юрист проф. Цеко Торбов.

Районен съд гр. Оряхово е с дългогодишна история и простира дейността си по разглеждане на граждански и наказателни дела в рамките на населените места от Община Оряхово и Община Мизия. Основните функции на съда са осъществяването на правосъдие, правораздавателна власт, установяване на истината и контрол на законността на актове и действия на административните органи. Съдиите работили през вековната история на съда са разглеждали всички видове дела, като не може в никакъв случай да се говори, че тяхната квалификация е била по – ниска от тази на съдиите работещи в специализирани състави. Напротив компетентността на районните съдии, които правораздават във всяка материя без тясна специализация е на много по-високо ниво от това на съдиите които са тясно специализирани в определена материя.

В идеята за предложена реформа, прозира намерението единствено да се решат кадровите проблеми и натовареността на съдиите в СРС, а не да се отговори на обществените очаквания за ефективно, прозрачно, качествено, бързо, евтино и достъпно правосъдие. С предложения модел магистратите на районно ниво ще бъдат превърнати в администратори на преписки, като им се отнеме възможността да осъществяват същинско правосъдие, и по този начин ще се поставят в риск правата и законните интереси на гражданите, което от своя страна ще доведе до загуба на общественото доверие в съдебната система. С планираното закриване на 55 районни съдилища и промяната в подсъдността, според която те ще гледат само искове до 2000 лв., РС на практика се превръщат в мирови съдилища.

Създават се предпоставки за сериозна деквалификация на районните съдии и за отлив на обучени и мотивирани юристи от съдийската професия, което в дългосрочен план неизбежно ще доведе до съществено понижаване на качеството на правораздаването. Ниската правна и фактическа сложност на делата би довела до загуба на правни умения за анализ на факти или невъзможност за придобиване на такива умения, подвеждането им под правните норми и тълкуването на последните, допускане на процесуални нарушения, налагащи повторно разглеждане на делата, особено когато тази еднотипна дейност продължава с години. Този модел ще доведе до демотивация на повечето съдии с дългогодишен опит в системата посветени на правото, посветили работата си в защита законните права и интереси на гражданите. Наред с това считаме, че отнемането на същинската правораздавателна дейност на районните съдилища ще доведе до отлив на младите юристи от съдийската професия, които ще предпочетат да намерят по-задълбочена от юридическа гледна точка професионална реализация извън съдебната система.

Смятаме, че ВСС залагайки на икономическия растеж при прекрояване на съдебната карта към момента, залага на голям риск осъществяването на същинската дейност на съда и ролята и влиянието му в обществено-икономическите отношения в

нашия регион и в държавата. Това е така, тъй като този критерий е изключително динамичен, променящ се постоянно и не може да служи за основа при прекрояване на съдебната карта. За бизнеса и гражданите, които разполагат с по-голям финансов ресурс обстоятелството, къде ще провежда заседание на съда не е от значение, но обикновения гражданин, който търси подкрепата на съда при решаването дори на най-обикновен съседски спор и желае да бъде изслушан от съда, за да защити своята теза, ще бъде възпрепятстван поради ограничения му достъп до правосъдие. В такава ситуация хората биха били поставени без алтернатива, което от своя страна ще доведе до повишаване агресията и чувство за безнаказаност и беззаконие. Такъв подход би довел до повишаване нивото на обществено напрежение, повишаване недоверието в съдебната власт като цяло и би създадо риск за спокойствието в държавата, в частност в региона.

С оглед изложеното, намираме, че трансформирането на РС Оряхово в ТО към РС Козлодуй, не би било целесъобразно и не би отговорило на обществените очаквания. В случай, че съдебната реформа задължително налага окрупняване, то следва Районен съд Оряхово, предвид социално-икономическата визия, както разположението и отдалечеността на населените места, включени в общините Мизия и Оряхово, да остане със статут на районен съд, а РС гр.Козлодуй да бъде трансформиран в ТО към РС Оряхово, както е било до 1994г.

РС Оряхово разполага с необходимата база, оптимален брой съдии и служители, които с отговорност и професионален ентузиазъм създават условия за бързо и качествено правораздаване. Неслучайно, видно от статистическите форми и доклади РС Оряхово винаги заема едно от водещите места по натовареност, качество и бързина на правораздаване и обслужване на гражданите в област Враца.

Трансформирането на РС Козлодуй в ТО към РС Оряхово, не би довело до кардинални сътресения и неудобства, предвид социално-икономическия статус, високата трудова заетост на населението там, както и обстоятелството, че голяма част от живеещи в община Козлодуй са от други региони на страната и са временно живущи, с оглед работата им в „АЕЦ Козлодуй“.

По този начин единствено ще се гарантира достъпа до правосъдие на всички граждани и юридически лица и то при равнопоставеност на лицата, което ще отговори на обществените очаквания на хората от двата региона, и това прекрояване на съдебната карта, би било ефикасно и ефективно в стратегическия план за развитие на съдебната система.

02.06.2021г.

С УВАЖЕНИЕ:

Звезда Къкова - Санкова - съдия

Жанета Георгиев Георгиев - РСМ

Николинка Лазарова Крумова - съдия

Убейлима Недкова Харманлиева - съдия

Сивия Николова Киркова - адм. секретар
Ормиз Александр Иванов - иси. адм. р
Мария Димитрова Тенкова - счетовод
Тяля Цветанова Цветанова - съедин. секретар
Андрей Александров Александров - съедин. секретар
Вероника Иванова Иванова - съедин. секретар
Веселина Димитрова Николова - съедин. деловодител
Емилия Тенкова Иванова - съд. деловодител
Мария Емилия Георгиева - съд. деловодител
Мария Николаева Цветанова - съд. деловодител
Тяля Иванова Заркова - съд. деловодител
Мария Арсенин Мичев - Модъринка сград
Симона Владимировна Иванова - призовкар
Ина Богданова Георгиева - киста

От: RS Oriahovo <oryahovo-rs@justice.bg>
Изпратено: 02 юни 2021 г. 15:41
До: vss@vss.justice.bg
Относно: Становище относно Доклад по Модел 4 на Районен съд гр.Оряхово
Прикачени файлове: Становище относно Модел 4 на Районен съд гр.Оряхово.pdf

Приложено, изпращаме Ви становището на Районен съд - Оряхово против модел 4 и закриването на Районен съд - Оряхово и трансформирането му в териториално отделение към РС- Козлодуй.

Моля потвърдете с писмо-отговор получаването на настоящето писмо!

Районен съд – Оряхово
гр.Оряхово, ул. Андрей Чапразов 27
тел.09171/3042
GSM: 0879884854